

A pilóta nélküli légi járművek alkalmazásának engedélyezéséhez jelenleg alkalmazott hatósági eljárások

*Ozoli Zoltán, NKH Légügyi Hivatal
Fény-Tér-Kép konferencia 2016
Velence, 2016. október 05-06.*

Témák

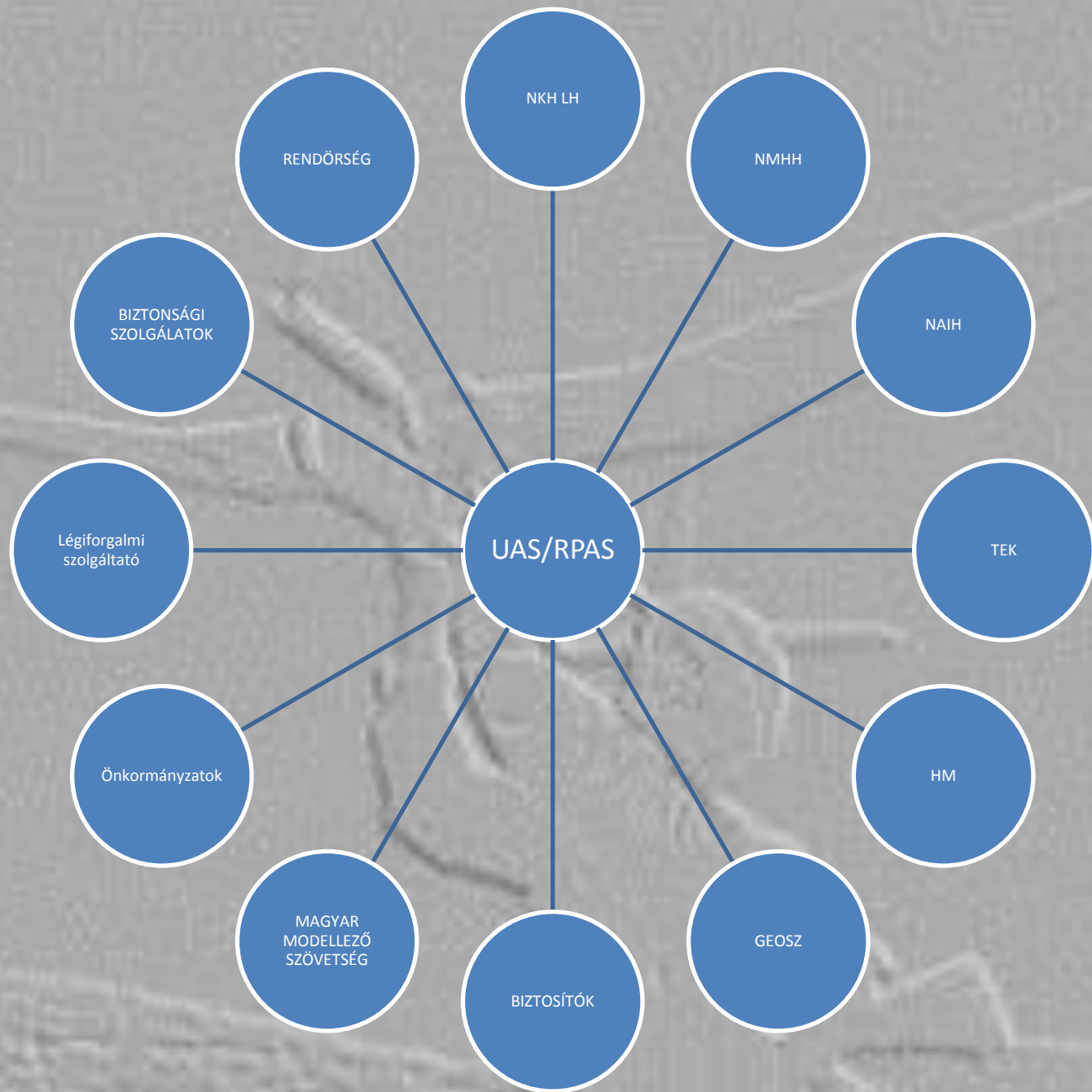
- UAS/RPAS mint légi jármű;
- Az alkalmazás feltételei;
- Állami célú alkalmazások engedélyezése;
- Polgári célú alkalmazások engedélyezése;
- Kihívások;

Légijármű

Az RPAS-ek hivatalosan légi járművek, és meg kell felelniük a repülésbiztonsági szabályoknak. Az ICAO előírásai tiltják a pilóta nélküli légi járművek repülését, kivéve, ha arra az illetékes nemzeti hatóságok egyedi engedélyt adnak.⁽¹⁾

A polgári RPAS-alkalmazások kifejlesztésénél biztosítani kell, hogy ezek egyike sem fenyegethesse a polgárok magánéletét vagy testi épségét. Az ipar mindaddig visszatartja a befektetéseket, amíg nincs kellő jogbiztonság a szabályozási keret tekintetében.⁽¹⁾

Az RPAS-ek működésének ugyanolyan szintű biztonságot kell nyújtania, mint a pilótával történő repülésnek. A szabályozási keretnek figyelembe kell vennie a légi járművek és alkalmazásaik sokféleségét, a szabályokat arányba kell tartania a potenciális kockázatokkal, és keretek között kell tartania az ipar és a felügyeleti hatóságok adminisztratív terheit.⁽¹⁾

Jogi háttér

- 1995. évi XCVII. törvény a légitársaságokról (LT);
- 16/1998. (X. 28.) HM-EüM együttes rendelet az állami célú légi közlekedés szakszemélyzetének szakszolgálati engedélyeiről;
- 21/1998. (XII. 21.) HM rendelet az állami légitársaságok nyilvántartásáról, gyártásáról és javításáról, valamint a típus- és légitársaságokról;
- 4/1998. (I. 16.) Korm. Rendelet a magyar légtér igénybevételeiről;
- 14/2000. (XI. 14.) KöViM rendelet a Magyar Köztársaság légtérében és repülőterein történő repülések végrehajtásának szabályairól;
- 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet a magyar légtér légitársaságok céljára történő kijelöléséről;
- 399/2012.(XII.20.) Korm.rendelet a légi távérzékelés engedélyezésének és a távérzékelési adatok használatának rendjéről;

Tervek:

- Általános légiforgalomba való beillesztés;
- RPAS tanúsítása;
- Európai katonai együttműködés;
- 2018-ig közös katonai tanúsítási követelmények kidolgozása;

Jelen helyzet:

- A katonai RPAS-eket jelenleg a Nemzeti Katonai Légügyi Hivatalok (NKH LH) tanúsítják;

A Hatósági eljárás lépései

- A gyártó, javító szervezet Hatósági jóváhagyása;
- Típusalkalmassági vizsgálat;
- Az oktató szervezet Hatósági jóváhagyása;
- Hatósági engedély a kezelők részére;
- Az üzemeltető, fenntartó szervezetek Hatósági jóváhagyása;
- Légialkalmassági vizsgálat;
- Nyilvántartásba vétel;

- A No 216/2008 EC (Basic Regulation) rendelet alapján az EASA kell, hogy szabályozza az 150kg felszálló tömeg feletti UAS-k és RPAS-k polgári alkalmazását;
- A kísérleti-, „házi” építésű-, katonai és nem katonai állami repüléseket , a 150kg alatti RPAS-k, modellek használatát a tagországoknak kell szabályozniuk.

EASA iránymutatás:

- Advance Notice of Proposed Amendment (A-NPA) 2015-10
- Technical Opinion
- ‘Prototype’ Commission Regulation on Unmanned Aircraft Operations

Engedélyezési eljárás

Kereskedelmi célú felhasználás feltétele:

1. Légtér (eseti vagy korlátozott) engedély

ÉS

2. Tevékenységi engedély

Az RPAS alkalmazást NKH LH Határozatban engedélyezi.

Kérelmező neve: _____
Címe: _____
Telefon száma: _____
Fax száma: _____

KÉRELEM eseti légtér igénylése iránt

A légtér oldalhatárainak WGS-84 rendszerű földrajzi koordinátái (fők, fokperc, fokmásodperc formátumban):

A légtér igénybevételének dátuma, a kezdés és befejezés időpontja (UTC):

A légtér alsó és felső magassága AMSL-ben /felső magasság 500 lábra (150m) végződően/:

A légtérigénylés indoka:

A légtérben a légforgalom szervezéséért felelős személy vagy szolgálat megnevezése és elérhetősége:

A légtérigénylő – a tevékenység szervezéséért - felelős személy neve és elérhetősége:

Melléklet:

- A nem nyilvános repülőtér tulajdonosának vagy üzemben tartójának engedélye, amennyiben azt az eseti légtér igénybevétele részben vagy egészben érinti. (1995. évi XCVII. törvény 41. § (8) bekezdés alapján)
- Képviseletre való meghatalmazás, amennyiben nem a jogi személy képviseletére jogosult személy jár el.
- 3000 Ft értékű általános tételei eljárás illeték illetékbélyegen, amennyiben a kérelem előterjesztője nem állami szerv, vagy nem társadalmi szervezet.
- Amennyiben a légtérigénylés indoka gyakorló ejtőernyős ugrás vagy műrepülés az ATZ-vel, TIZ-zel nem rendelkező repülőterek esetében, a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007 (III.1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet (továbbiakban: Rendelet) 15/A. § (3) bekezdésben meghatározott biztonsági felmérés.
- Amennyiben az eseti légtér ellenőrzött légtérrel, vagy olyan légtérrel érint, ahol műszer szerinti repülési eljárás engedélyezett, illetve ha a kérelmezett légtér ezen légtérrel oldalhatáraitól kevesebb, mint 2,5 NM-re (5 km) helyezkedik el, vagy a magassági határaitól kevesebb, mint 1000 lába (300m) van, akkor a Rendelet 15. § (5) bekezdésben meghatározott a Rendelet 4. mellékletének 3.2. és 3.6. pontjában foglalt tartalmi követelményeknek megfelelő biztonsági elemzés, továbbá az illetékes légforgalmi szolgáltató véleménye.

Kelt:

.....

Kérelmező
(sajátkezülcégszerű aláírása)

Megjegyzés: Az eseti légtér igénylésének és igénybevételének szabályait a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007 (III.1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet 15. §-a, 15/A)-a, valamint a 16. §-a szabályozza. A kérelmet a tervezett igénybevétel előtt legalább 30 naptári nappal kell benyújtani. Jelen formanyomtatvány egy eseti légtér kijelölésének engedélyezése iránti kérelem benyújtására szolgál.

Kérelem pilóta nélküli légi járművel végrehajtott egyszeri tevékenységi engedély igénylése iránt

Jelen kérelem kizárólag a kérelmezett tevékenység végrehajtásához használt légtér igénybevételének engedélyezéséhez benyújtott kérelemmel együtt adható be és kezelendő.

A kérelmező megnevezése:
A kérelmező székhelyének címe:
A kérelmező elérhetőségei (telefonszám, fax, e-mail cím):
A kérelmezett tevékenység rövid leírása:
A kérelmezett tevékenység végrehajtásának helye, dátuma, a kezdés és befejezés időpontja (UTC):
A kérelmezett tevékenység szervezéséért és végrehajtásáért felelős személy neve, személyi ig. vagy útlevél száma, lakcíme, elérhetőségei (mobil telefon, e-mail, fax.):
A kérelmezett tevékenység végrehajtásához használni kívánt pilóta nélküli légi jármű(vek) típusa, az irányításához, valamint a légi jármű fedélzetén elhelyezett rádió és videóadó berendezések típusa, továbbá az általuk használt frekvenciák [GHz] és a kimenő (adó) teljesítményük [mW] vagy a rádió és frekvencia engedély száma:
A pilóta nélküli légi jármű irányítását (kezelők) és kiszolgálását végző, valamint a légi jármű mozgását figyelő személyek száma, neve, személyi ig. vagy útlevél száma, lakcíme, elérhetőségei (mobil telefon, e-mail, fax):

A kérelmezett tevékenység végrehajtásának ideje alatt a meteorológiai biztosítást végző személy neve, személyi ig. vagy útlevél száma, lakcíme, elérhetőségei (mobil telefon, e-mail, fax):

A kérelmezett tevékenység végrehajtásának ideje alatt bekövetkező káresemények és balesetek bejelentését végző személy neve, személyi ig. vagy útlevél száma, lakcíme, elérhetőségei (mobil telefon, e-mail, fax):

A kérelemhez csatolandó mellékletek:

- Meghatalmazás, amennyiben a gazdálkodó szervezet nevében nem az önálló képviselőre jogosult személy jár el.
- Cégek kivonat, egyéni vállalkozó esetében regisztrációs lap a nyilvántartásba vételről vagy egyéni vállalkozói igazolvány másolata. Társadalmi szervezet esetében az Alapszabály másolata.
- A 281. számú hatósági eljárási díj – 19.000 Ft – befizetését igazoló banki kivonat másolata (megszerzés és kiterjesztés esetén).
- A 282. számú hatósági eljárási díj – 9.000 Ft – befizetését igazoló banki kivonat másolata (meghosszabbítás esetén).
- A légi jármű(vek) üzemeltetési utasítása, részletes műszaki leírása, rádió és frekvencia engedélyének másolata (amennyiben szükséges).
- A kérelmezett tevékenység végrehajtásához használni kívánt légi jármű(vek) harmadik félre vonatkozó felelősségbiztosítás fedezeti igazolásának másolata.
- Nyilatkozat a kezelők jártasságáról.
- A kérelmezett tevékenység végrehajtásához szükséges tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat.
- A végezni kívánt tevékenység függvényében, az érintett rendészeti/biztonsági szolgáltatóktól állásfoglalás és/vagy engedély.
- Az alábbiakat magába foglaló dokumentáció:
 - A kérelmezett tevékenység végrehajtásának részletes leírása, technikai és humánerőforrás igénye, tervezett felszállások száma, tervezett repülési idő és a repülések nyilvántartásának módja.
 - A repülések munka- és balesetvédelmi, illetve a munkavégzés idejére érvényes meteorológiai biztosításának terve.
 - *Méretarányos helyszínrajz, amely tartalmazza a következőket:* a munkaterület kijelölése, elkerítése, figyelmeztető feliratok/jelek elhelyezkedése; a munkaterületre történő ki- és beléptetés helye; a fel- és leszálló, valamint vészleszálló helyek elhelyezkedése, illetve a légi jármű(vek) karbantartó helye; a tervezett repülések horizontális és vertikális profilja.

Jelen formanyomtatvány kizárólag egyszeri alkalomra szóló tevékenységi engedély megszerzése, kiterjesztése és meghosszabbítása iránti kérelem benyújtására szolgál.

Az engedélyezési eljárás az alábbi jogszabályokon alapul:

- A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény
- A légi fuvarozókra és légi járművekre üzemben tartóira vonatkozó biztosítási követelményekről szóló 785/2004/EK Rendelet
- A légi közlekedéssel kapcsolatos hatósági eljárások díjairól szóló 3/2002 GKM rendelet
- A közjoghatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

Dátum:

Kérelmező aláírása:

Kihívások

- Nincs egységes szabályozás;
- Nem a repülőgép iparban elfogadott minőségi követelmények szerint gyártanak;
- Az UAS/RPAS-k nagy része nem rendelkezik Hatósági tanúsításokkal;
- Az alkalmazók nagy része nem rendelkezik kellő ismerettel az UAS/RPAS alkalmazásokhoz;
- Feltételrendszerek kialakítása (alkalmazáshoz és a felügyelethez)

Köszönöm a figyelmet!

